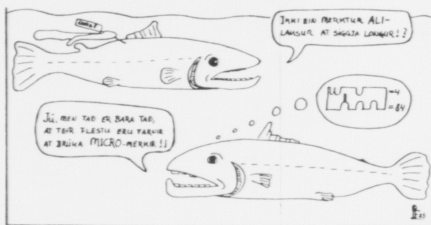

Merktir laksar

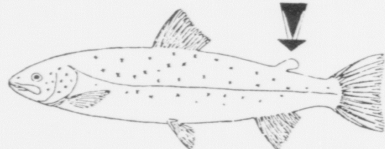
Ein partur av laksunum, sum eru komnir aftur úttan av havi, og nú hava gingið á firdum og sundum, eru merktir.

Merkið, sum er sera lítið, er skotið inn í trantin á fiskinum, og sæst tí ikki úttan á. Fitifjóðurin er skorin av hesum fiskunum, fyrri at vit skulu vita at talan er um merkt-

ir aftur sum gjørligt av veiddum fiski.

Hava tygum veitt, ella fáa tygum laks við ongari fitifjóður, gerið so væl at siga frá á telefon 150 92, ella send trantin á fiskinum skornan av frammanvert eygað til Fiskirannsóknarstovuna, Debessartøð, Tórshavn, við upplýsingum um longd og

FITIFJÓÐUR

an fisk.

Umráðandi fyrri hvat vit fáa burtur úr royndunum er, at Fiskirannsóknarstovan fær so mong merk-

vekt á fiskinum, og hvar og nær hann er veiddur.

Krónur 30,- verða latnar fyrri hvørt laksamerki, sum verður innsent.

Framhald av síðu 3

virkið av henni, men afturfyrri er hon frá tí økinum, har útyggjast skal. Afturat hesum, so vita vit úttan nakran íva, sum vist var á í áliti okkara, at fyrri henda partin av Føroyum er ein vøkstur í avfalsnøgd uppá umleið 40% pr. 100 m fyrri lendið sum heild. Vit mugu enn einaferð minna á tær royndir, sum eru gjørdar aðrastaðni, og sum siga, at hæddarvøxturin í avfallinum kann broytast nógv úr einum staði í annað. Sjálvt um vøksturinn bert var umleið 5% pr. 100 m í Vestmannaøkinum, sum SEV sigur, so kann hann fyrri tað væl vera 20-40% norðalaga í Eysturoynni, og tað benda mátingar, sum sagt, á at hann er.

2. Vatngoymsla

SEV sigur viðari at nevndin sær burtur frá, at ein minimal vatngoymsla og tær longu opnu veitirnar, úttan íva vilja økja

munandi um vatnspill. Til hetta er at siga, at tann vatngoymsla, vit hava skotið upp, er væl minni enn Eiðisvatn, men fyrri tað er hon ívaleysa stór til Eiði 1A og 1B. Við at nýta tilrenningarmátningar til Eiðisvatn og mátingar av dagligari avfalsnøgd hava vit roknað út, at spillið frá vatngoymsluni verður minni enn 0,1%. Tað stóra spillið, SEV nevni seg at hava havt í Vestmanna til tíðir stavar frá, at SEV ikki hevur havt nógv stóra orku í orkuskipanini og at summar av turbinunum hava verið ov smáar. Tað er rætt, at tað at okkara vatngoymsla er minni enn tann, sum SEV nýtir, ger tærvin á einum motori størri, men sjálvt Eiðisvatn kann skjótt tømast um summarið í turki, og allir partar tykjast samdir um at ein motorur má til í øllum forum, um tryggin skal vera nógv góð, so sum Orkuráðið mælti til.

Hvat viðvíkur spilli frá veitum, so kunnu vit vera samdir við SEV í at tað verður størri, men eisini

4-mannabólkurin svarar SEV

SEV vil við síni ætlan fáa spill frá veitum og frá inntøkum. Vit hava umleið sama tal av inntøkum sum SEV, men bert tveir triðingar av vatninum ella minni, tí verður helst í okkara uppskoti spillið frá inntøkunum minni. Ein beinleiðis samanbering av hvat av hesum telur mest gerst ikki úttan eitt væl meiri fullgjøgjað projekt.

3. Kostnaður

Í triðja lagi sigur SEV at kostnaðurin av at gera nevndu útyggging í erva er nógv undirmettur. Teir meta at okkara uppskot kostar 60-65 mió. kr. meira enn teirra egna.

Partur av hesum kemur frá vatngoymsluni. SEV metir, at okkara kostnaðarmeting av byrgingini er 25-30 mió. kr. ov lítil. Til hetta er at siga, at okkara uppskot til vatngoymslu er roknað út í æsir. Tvítak av útrokningini er lagt við hesi frágreiðing. Vit kunnu tí siga, at hetta tal er so álitiandi, sum tað fæst.

Hvussu tað ber til, at byrgingarnar við Eiðisvatn eru so nógv dýrari pr m³ av gróti, kunnu vit ikki siga við vissu úttan at fáa fleiri upplýsingar frá SEV, men hesi viðurskifti hava ívaleyst týðning:

- Við Eiðisvatn skulu gerast tvær byrgingar heldur enn ein.
- Til byrgingarnar við Eiðisvatn skal gerast longri vegur.
- Grótið til byrgingarnar við Eiðisvatn skal flytast nógv longri.

Afturat hesum metir SEV, at okkara útyggging verður einar 35 mió. kr. dýrari enn teirra vegna eykaútreiðslur til longri samlitunn, veitir, longri rakstartunnir við hægri skakt, longri rørleiðing og møgulega dýrari turbinum. Sum vit gjørdur vart við í upprunaliga áliti okkara, so ber ikki til at fáa endalig tøl fyrri kostnaði úttan meiri neyv projekt, og úttan at SEV kemur við teimum upplýsingum, sum eru neyðugir til at kostnaðarmeta teirra útyggging, so hetta kann bert vera ein meting frá SEV eins og frá okkum. Vit meta ikki, at munurin verður so stórur, men sjálvt um okkara uppskot veruliga er 35 mió. kr. dýrari, so gevi tað so mikið nógv meiri orku, 15-25 mió. kWh um árið, at hesar eykaútreiðslur eru vunnar inn aftur eftir tveimum til trimum árum við verandi kilowatttímaprasi.

4. Praktiskir trupulleikar

Í niðurstøðuni frá SEV verður síðan ført fram, at úrslitið av minni vatngoymslu enn 10% kemur at vera, at Dieselraksturinn verður sindraður. Talið av startum og steðgum og hartil knýttar útreiðslur økjast.

Til tað er at siga, at SEV í frágreiðing síni frá sept. 1985 hevur ávíst, at við ongari vatngoymslu er hetta so, men at longu við 1/2% goymslu er talið av startum og steðgum á leið

tað sama sum við tí stóru Eiðisvatngoymsluni uppá 16,2 Mm³. Okkara vatngoymsla er nógv meiri enn 1/2% sjálvt um hon verður nýtt til alt økið.

Ført verður eisini fram, at óvæntaðar avfalsmestøður kunnu kollvelta ætlaðar dieselumvælingar ella gera, at neyðugar umvælingar verða gjørdar í skundi. Men sjálvt Eiðisvatngoymslan kann bert klára 16 dagar um hon frammanundan hevði minimumsvatnøgdina uppá 65%. Er Eiðisvatn fult tá á stendur, er møgult at koyra 25 dagar, men tá tekur tað eisini 140 dagar um summarið at fylla hana aftur.

Av hesum skilst, at sjálvt við tí stóru vatngoymslu, sum er í Eiðisvatnbyrgingini hjá SEV, kunnu koma tíðarskeið, har hon verður tøm, og tí má í øllum forum motorur ella onnur termisk orka vera tøk.

Niðurstøða

Í frágreiðingini til tíðindafundin endar SEV niðurstøðu sína við hesum orðum: «Tað er tí okkara áskoðan, at ein útyggging, sum 4-manna bólkurin hevur skotið upp, ikki búskaparliga, tekniskt, umhvørvisliga og trygdarliga kann metast við útygggingina, sum SEV er farin undir.

Til hetta er at siga, at ongin ivi kann vera um, at tað búskaparliga er ein fyrimunur at byggja í erva

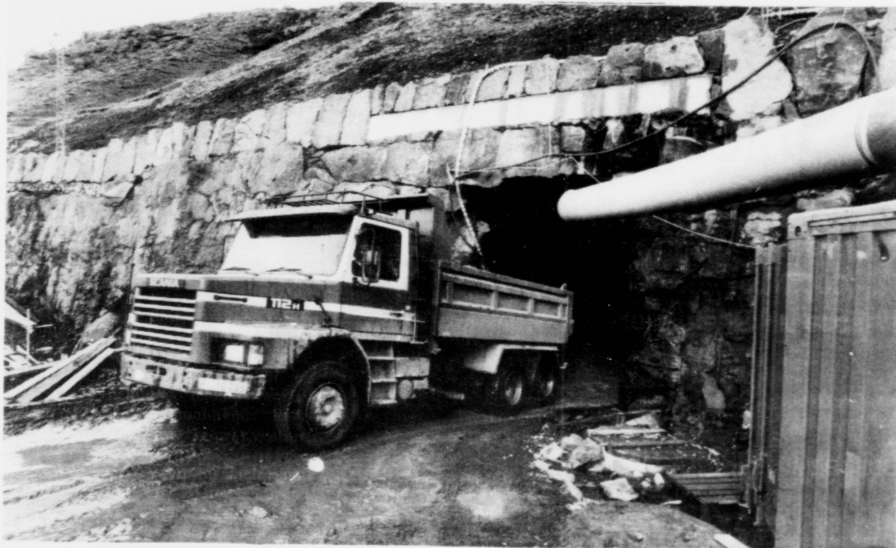
heldur enn í neðra. Tjakkast kann um hvussu stóru hesin fyrimunur er, men í øllum forum er hann nógv mikil til at hava stóran týðning fyrri føroyska búskapin.

Hvat SEV meinir við, at teirra útygggingarætlan tekniskt er betri enn okkara, vita vit ikki. Um talan er um orkunøgdir, so er ongin ivi um, at 30-50% meiri orka fæst við eini útyggging í erva heldur enn í neðra.

Heldur ikki duga vit at skilja, hvussu tað skal vera betri fyrri umhvørvið at nýta hálvvaðru ferðir so nógv vatn sum neyðugt, og at taka Eiðisvatn heldur enn at byggja eina vatngoymslu við vegin undir Eiðisskardi.

At enda er tað tryggin í orkuskipanini, og har kunnu vit bert vera samdir við SEV í, at ein stórri vatngoymsla sjálvsagt gevur eina tryggari orkuskipan, men hóast tað er hon ikki nógv trygg, og til at skapa neyðugu tryggin má motorur keypast í øllum forum, sum Orkuráðið hevur víst á.

Vit taka undir við SEV í tí, at teirra útyggging gevur eina nakað tryggari orkuskipan enn ein útyggging í erva, men henda eykatrygd er dýr í mistari orku, mistum inntøkum og umhvørvisárin, og vit mugu standa við upprunaligu niðurstøðu okkara í álitinum frá 1. februar 1986, at ein útyggging í erva í Eysturoynni heldur enn í neðra hevur nógv stórri fyrimunur enn vansar.

Nógv meira orka fæst við at útyggja í erva heldur enn í neðra, sigur 4-mannabólkurin